

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Havblik

2024

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lov-mæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

“Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

“Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Det seneste år har vi været særligt optaget af legen og den legende tilgang til læring. Vi har været optaget af legens betydning for børn og voksnes betydning for børns leg. Vi har arbejdet med at få mere indsigt og viden om legen. At skabe rum for små børns leg handler blandt andet om at nære børns nysgerrighed og vi ved, at man kan lære en masse af at lege.

Et af vores opmærksomhedspunkter har været hvordan vi kan skærme legen. Vi har gået på opdagelse og udfordret vores rutiner bl.a. stunden omkring formiddagsmaden. Vi er opmærksomme på og har valgt at vægte legen højt. I praksis vil det sige, at ofte foregår formiddagsmaden nu ved et bord på stuen, hvor børn selv kan vælge til om det vil have mad og hvornår. Dermed skaber vi fordybelsesrum for legen og prioritere den for børnene.

Et andet opmærksomhedspunkt har været et blik på, hvor meget plads vi gav legen i løbet af dagligdagen og ugen. Vi er gået fra at have næsten hele dagen planlagt til at have “leg” på skemaet. Hvor det på forhånd ikke er planlagt hvad der skal ske, hvilke formål man har med det, men hvor der er plads til at sidde på gulvet og følge børnene og deres spor.

Et tredje opmærksomhedspunkt har været lege gennem et neuroaffektivt perspektiv. Her arbejder vi med at de voksne er karavanefører og her dermed ansvaret for at få alle

godt igennem legen. Gennem leg kan vi hjælpe børn med deres selvregulering, hvor legen både kan opregulere og nedregulere børns arousal. Legen fungerer bedst fra det sansende, det følende og så til det tænkende niveau. Legen giver desuden rum for mange udviklende mødeøjeblikke, som vi vægter så højt i vores pædagogiske praksis.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Til vores pædagogiske forløb anvender vi SMTTE. Vi har både løbende drøftelser og refleksioner over den pædagogiske praksis samt til stuemøder og p-møder. Par gange om året har vi forløb på tværs af hele huset og i de tilfælde, får vi lagt evalueringsmøder ind, hvor noget af personalet fra hver stue kan deltage og byde ind til evalueringen.

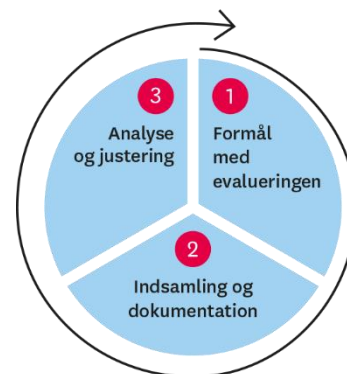
Til tider udarbejder vi handleplaner på enkelte børn eller børnegrupper, hvor vi er særligt opmærksomme på et udviklingspunkt. Handleplanerne er også bygget op på en SMTTE, som vi løbende reflekterer over og justerer på. Det gør vi i løbet af dagligdagen, på stuemøder samt til netværksmøder med forældrene.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Læreplansteamene er en del af vores daglige pædagogiske arbejde, som vi har haft fokus på siden udarbejdelsen af den. Næsten alt vores pædagogiske arbejde kommer ret godt omkring de forskellige læreplanstemaer, da tingene ofte hænger sammen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

“Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Et af områderne som vi har sat fokus på i vores pædagogiske læringsmiljø, har været vores årlige plantedag. Dagen har de tidligere år været lidt kaotisk, hvilket vi har prøvet at være nysgerrige på hvordan vi kunne gøre oplevelsen mere rolig.

Vores mål var at opnå mere ro og tryghed i situationen. At dagen blev mere organiseret og rollerne var tydelige. Samt at børnene ikke skal opleve at vente forlænge på, at det bliver deres tur.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Som pædagogisk dokumentation har vi brugt billeder fra dagen og observation.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Noget af det vi lærte var, at det var en god ting, at vi havde skrevet navn på alle planter og hvor planterne skulle plantes. Det var godt, at vi havde fundet redskaberne frem. Det fungerede desuden godt at fortælle børnene lidt om planternes rødder, hvilket

børnene virkede meget nysgerrige på. Det blev gjort ude i haven, som er et lille areal, hvor der kunne skabes fokus om et fælles tredje.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Vi blev også klogere på, at det til næste år vil give mening at have en mindre børnegruppe med, så man bedre kan holde deres fokus.

Vi har drøftet at vi skal have fokus på at tydeliggøre aktiviteten for børnene og derved minimere konflikter og uro vil vi visualisere aktiviteten. Det vil sige, hvilke børn med hvilke voksen og hvornår børnene skal plante og hvornår de skal lege. Desuden vil vi til næste år sende en ønskeliste til forældrene over hvilke planter vi ønsker - er det blomster eller skal det være spiseligt til urtehaven.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

“Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi afholder forældrerådsmøder 5-6 gange om året, hvor forældrerådet bliver informeret om de pædagogiske forløb i institutionen. Her har forældrene mulighed for at byde ind med deres oplevelser af vores dagligdag og den pædagogiske praksis.

Det fremadrettede arbejde

“En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

I den kommende periode vil vi gerne have fokus på vores rutine- og overgangssituationer. Det kan være forskellige situationer og overgange, som kan være gode at kigge ind i på de forskellige stuer. Den ene af stuerne er allerede gået i gang med at se på deres overgang fra frokost og ud til legepladsen, hvor de har lavet en SMTTE på det. Dette skal bredes ud til hele huset.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

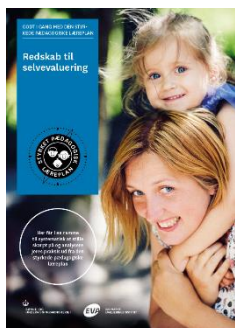
Vi oplever, at have mange gode refleksioner og drøftelser, dog vil vi fremadrettet være mere strukturerede omkring hvor tit det skal på dagsordenen til stuemøderne.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har et mål om at genbesøge vores læreplan og tilpasse den til vores nuværende pædagogiske praksis.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC